

ALMANYA SEÇİMLERİ ve TÜRKİYE

Düzenleyen Selçuk Oktay
Salı, 20 Ekim 2009
Son Güncelleme Pazartesi, 22ubat 2010

Almanya'da 27 Eylül 2009'da gerçekleştirilen seçimlerde kendilerini kardeş partiler olarak tanımlayan Hıristiyan demokratlar ve Hıristiyan Sosyal Birlik partisi oyların %38,4'ünü alarak seçim yarışını önde bitirmişlerdir. Almanya'da 27 Eylül 2009'da gerçekleştirilen seçimlerde kendilerini kardeş partiler olarak tanımlayan Hıristiyan demokratlar ve Hıristiyan Sosyal Birlik partisi oyların %38,4'ünü alarak seçim yarışını önde bitirmişlerdir. Yine de bu sonuçların partilerin 1950'lerden bu yana aldığı en kötü oy oranını temsil etmektedir. Sosyal demokratlar tarihinin en kötü seçim deneyimini yaşayarak %23'lük bir oy oranında kalırken, kendilerini yenileme konusundaki başarısızlıklarını ortadadır. %14,7'lik bir oy oranına ulaşan Hür Demokratlar seçimde en iyi çıkışı yakalayan parti olarak görülmektedir. Alman sosyalistleri %12,2, Yeşiller ise %10,9 oranında oy toplamıştır. Almanya'daki seçim sonuçları incelendiğinde büyük partilerinin kan kaybettiği, uzun yıllardan bu yana en kötü seçim sonuçlarını aldığı gözlenmektedir. Diğer yandan ülkedeki kardeş partilerinin güçlendiği görülmektedir. Almanya'daki seçim sonuçlarını ele alan Avrupa basını, seçim sonuçlarını geçirdiği dönemdeki CDU-SDP zoraki evliliğinin bir bedeli olarak yorumlarken, Avrupa solu ve Alman sosyal demokrasisi adına bir trajediden bahsetmektedir. (1) Diğer yandan, bazılarınınca neo-liberalizmin sonu olarak yorumlanan iktisadi krizle kardeş liberallerin yadsınmayacak başarısı, Fransız basınında bir paradoks olarak sunulmaktadır. (2) Yapılan yorumlarda vergi indirimini seçim kampanyasının merkezine oturtan Hür demokratlar ile birlikte yeni Alman hükümetinin ekonomide çok daha liberal politikalara yöneleceği ifade edilmektedir. Diğer yandan vergi indirimine dair ortaya çıkan beklentilere rağmen, yüksek kamu borçlarının ve artan işsizliğin yeni hükümet ortaklarına fazla bir hareket alanı bırakmayacağı düşüncesi de Avrupa basını bulmaktadır. (3) AB yetkilileri ise AB içindeki itici güç olan Alman ekonomisinin yapıldığı finansal krizin aşılmasında ve ülkenin iktisadi rekabet gücünün artmasında ihtiyaç duyulan reformlar için uygun bir hükümetin oluştuğunu ifade etmektedir. Zira AB'nin geçirdiğimiz yıl 116,5 milyar euroya ulaşan ortak bütçesine 11 milyar euroluk net katkısı ile ilk sırayı alan Almanya Avrupa birliği için lokomotif ülke niteliindedir. Seçim sonuçları ışığında dünyasında da olumlu karşılаныırken, ekonomi çevreleri yeni hükümet reform ve vergi indirimi çerçevesinde bulunmaktadır. Seçim kampanyasında vergi sisteminin basitleştirilmesi vergi indirimini önemli bir propaganda aracı olarak kullanan ve 35 milyar euroluk bir vergi indiriminden söz eden Hür demokratlar CDU/CSU ittifakının yeni ortağı olmaya hazırlаныırken, ekonomiye ve güvenliğe yönelik alanlarda küresel ekonomide krizle mücadelede, bütçe açığı ve işsizlik konularında, bireysel özgürlüklerin korunması meselesinde tarafların ortak bir çizgiyi yakalaması gerekmektedir. Türkiye'nin AB üyesi olduğu yolunda AB içindeki etkin konumuyla Almanya'nın temsil edeceği çizginin önemi düşünüldüğünde Alman siyasetinde yaşanan değişimlerin Türkiye için de bazı yansımalarının olacağı hükümetin ortaklarından Hür Demokratların Türkiye ile ilişkileri, Hıristiyan demokratlar ile sosyal demokratlar arasında bir ye tanımlanabilir. Türkiye'nin AB üyesi olduğu sosyal demokratlar kadar sıcak bakmasalar da, Hıristiyan demokratlar kadar da katı bir tutumları yoktur. Yine de liberallerin seçim programı birliğe yeni üyelerin katılmasından çok, mevcut üyeler arasındaki bütünleşmeye vurgu yapmaktadır. Parti yetkilileri, ucu açık bırakılan müzakerelere atıfta bulunarak sürecin uzun süreceğini, bu sonunda Türkiye'nin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğine bakılacağı söylemektedir. Partinin dış politikası sözcü Hoyer "İmtiyazlı ortaklık" konusunun öncelliğini yitirdiğini, ancak Türkiye'nin üyelik için gerekli kriterleri yerine getirmek durumunda olduğunu vurgulamaktadır. Partinin genel başkanı Westervelle ise Türkiye'nin üyesi konusunda mutlak bir karşılıklı anlaşma ile birlikte, ne Türkiye'nin üyelik için ne de AB'nin Türkiye'yi kabul etmek için hazır olduğunu ifade etmektedir. Liberallerin Türkiye tutumu muğlak bir görüntüyü yansıtmaktadır; diğer yandan hükümetin ortaklarından SDP'nin Türkiye'nin AB üyesi olduğunu desteklediğini ifade etmesine karşın yönetimde yer aldığı zarfında resmi politikanın dışına çıkmaması göz önüne alındığında FDP'nin de Merkel çizgisinde bir yaklaşımı benimseyebileceği düşünülebilir. Hükümetin büyük ortağı Hıristiyan birlik partileri ise Avrupa genelleşmesinin gelinen noktada bir derinleşmeyi kabulüyle yeni üyelerin, özellikle de Türkiye'nin katılıma muhalefet etmektedir. Hıristiyan birlik partilerinin Federal Meclis grup başkanı Volker Kauder Türkiye'nin yakın gelecekte AB içinde önemli bir gündem maddesi olmayacağını söylemek Türklerin öncelikle kendi iç sorunları ile ilgilenmesi gerektiğini belirtmektedir. Türkiye'nin üyelik için henüz üzerine düşeni gerçekleştirmediğini iddia eden Kauder, bu aşamada sürecin sonundan bahsetmenin anlamsız olduğunu ifade etmektedir. Hıristiyan demokratların içleri bakanı Schaeuble ise tercihlerinin imtiyazlı ortaklıktan yana olduğunu, Türkiye ve Almanya arasındaki ilişkilerin Türkiye'nin AB üyesi olduğundan ayrı olarak ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Başbakan Angela Merkel'in vurguladığı noktalar da Türkiye'nin müzakere sürecinde üzerine düşen yükümlülükleri yerine getireceği ve Türk tarafı tüm istenenleri eksiksiz gerçekleştirmiş olsa bile AB'nin Türkiye'yi içine almak için ne kadar hazır olacağıdır; bir diğer ifadeyle Merkel ve Almanya için mesele Türkiye'nin AB içindeki emilimi meselesidir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin AB üyesi konusu Alman siyaseti için konjonktürel olmaktan çok yapısal nitelikler göstermektedir. Almanya'nın Türkiye büyükelçisi Eckart Cuntz seçimlerin Türkiye'nin AB üyesi olduğu yolunda bir etkisinin olmayacağını seçimin politikalar üzerinde büyük değişimler yaratmayacağını belirtmektedir. (4) Türkiye'nin üyesi olduğuna yönelik ilkesel bundan sonraki süreçte yeni siyasi yapıda üsluba da daha sert yaklaşacağı düşünülebilir. Times Online'da yer alan değerlendirmede ana kaybedenin Türkiye olabileceği söylenirken Merkel'in Sarkozy'ye daha da yakınlıkla yaklaşacağı belirtilmektedir. (5) Independent'de yer alan makede Merkel'in imtiyazlı ortaklık yaklaşımına vurgu yaparak yeni hükümetin Türkiye'ye daha yüksek bir sesle muhalefet edebileceği düşüncesi yer almaktadır. Alman seçimleri sonunda oluşan siyasi yapının Türkiye'nin AB üyesi olduğu yolunda kuşkusuz önemi olsa da, AB bağlamında Almanya'nın Türkiye'ye yaklaşımı tutarlılığı olan bir olumsuzluğu yansıtmaktadır. Birlik içindeki temel güç olan Almanya için Avrupa'nın gelecek projeksiyonu Maastrichtte ifadesini bulan dış ilişkileri, savunma ve vatandaşlık konularında ortaklıkların kurulduğu bir Avrupa tasavvuru olarak görülebilir; bu noktada Alman devleti Türkiye'nin katılımıyla sonuçlanacak bir genelleşmeyi değil mevcut yapı üzerinde derinleşmeyi isteyecektir. Merkel ve Almanya için Türkiye Ortadoğu bataklığının önünde bir bariyer olarak devam edecektir. Almanya'nın Türkiye'nin üyesi olduğuna dair yapısal karşılıklı süreç, bu muhalefet seçimlerin ardı

söylemlerde daha keskin bir şekilde ifadesini bulacaktır. Dipnotlar 1- La Repubblica, 28 Eylül 2009, Deutsche Welle Türkçe servisinden alıntı 2- Liberation, 28 Eylül 2009, Deutsche Welle Türkçe servisinden alıntı 3- Algemeen Dagblad, 28 Eylül 2009, Deutsche Welle Türkçe servisinden alıntı 4- Hürriyet, 2 Ekim 2009 5- Times Online, Roger Boyes 6- <http://tinyurl.com/yfzp5ot> , 27 Eylül 2009

Selçuk OKTAY 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü AB Araştırmaları Asistanı